

ЕВРОПКИ СУД ЗА ЧОВЕКОВИ ПРАВА

ПРВ ОДДЕЛ

АНДОНОСКИ v. РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

(Апликација бр. 16225/08)

ПРЕСУДА

СТРАЗБУР

17 септември 2015

Во случајот на Андоноски против Република Македонија,

Европскиот суд за човекови права (прв оддел), заседавајќи како совет во состав од:

András Sajó, *Претседател*,
Elisabeth Steiner,
Khanlar Hajiyev,
Mirjana Lazarova Trajkovska,
Julia Laffranque,
Paulo Pinto de Albuquerque,
Dmitry Dedov, *судии*,

и André Wampach, *заменик секретар на оддел*,

Расправајќи на нејавна седница која се одржа на 25 август 2015,
Ја донесе следнава пресуда, која беше усвоена на истиот датум:

ПОСТАПКА

1. Случајот беше инициран со апликација (бр. 16225/08) против Република Македонија поднесена пред Судот согласно членот 34 од Конвенцијата за заштита на човековите права и основни слободи (“Конвенцијата”) од страна на г-дин Денис Андоноски (“апликант”), македонски државјанин, на 24 март 2008.

2. Апликантот беше застапуван од страна на г-дин Б. Шокоски, адвокат од Прилеп. Македонската Влада (“Владата”) беше застапувана од страна на нејзиниот Агент, г-дин К. Богданов

3. Апликантот се жалеше дека неговото возило, со кое тој заработувал за живот, му било одземено во кривична постапка, покрај фактот што тој не бил осуден како сторител на било какво кривично дело.

4. На 26 ноември 2012 апликацијата беше доставена на одговор до Владата.

ФАКТИ**I. ОКОЛНОСТИ НА СЛУЧАЈОТ**

5. Апликантот е роден 1968 и живее во Прилеп.

6. Апликантот бил такси возач. На 25 јули 2007 неговото возило било паркирано на постројка за таски возила на автобуската станица во Прилеп. Како што било утврдено во текот на кривична постапка која следела (види параграф 9 подолу), П.К., во придружба на С.О. и Г.Ф.,

сите државјани на Албанија („мигранти,“) побарале од апликантот да ги превезе до село Витолиште, Мариово. Единствено П.К., кој течно зборувал македонски јазик, му рекол на апликантот дека тие одат во Витолиште да работат. С.О. и Г.Ф. не зборувале за време на патувањето. Околу четири часот попладне тие биле запрени од страна на полицијата кај местото викано Слива. Мигрантите немале патни исправи. Апликантот и мигрантите биле лишени од слобода. Патничкото возило на апликантот исто така било одземено. На апликантот му била издадена потврда за привремено одземен предмети.

7. На 26 јули 2007 истражен судија на првостепениот суд во Прилеп (“судечкиот суд”) отворил истрага против апликантот и П.К. поради постоење на основано сомение дека извршиле кривично дело криумчарење на мигранти, казниво согласно член 418-б од Кривичниот законик (види параграф 15 подолу).

8. На 8 август 2007 јавниот обвинител се откажал од кривичното гонење на апликантот поради немање на докази дека тој го сторил делото. Во писмената изјава од истиот датум јавниот обвинител истакнал дека немало докази дека апликантот знаел или дека имал основани причини да верува дека превезувал илегални мигранти. Тој нив за прв пат ги сретнал на автобуската станица во Прилеп. Тој никогаш претходно немал било какви контакти со нив. Со оглед дека П.К. течно зборувал македонски јазик, апликантот не можел да се посомнева во тоа дека тој (П.К.) е мигрант. Другите двајца мигранти не зборувале во текот на патувањето. Покрај тоа, П.К. потврдил дека погрешно го навел апликантот, од причина што понаку никој немало да сака да ги превезе. Од овие причини, тој ги посветувал С.О. и Г.Ф. да не зборуваат. Кога полицијата ги запрела, тој му се извинил на апликантот. Ова го потврдиле С.О. и Г.Ф. и двајцата полициски службеници кои ги запреле критичниот ден. Истиот ден, истражниот судија ја запрел истрагата против апликантот. Во ваквата одлука било констатирано дека апликантот не бил претходно заведен во кривичната евиденција.

9. На 3 септември 2007 судечкиот суд го прогласил П.К. за виновен за криумчарење на мигранти и го осудил на казна затвор во траење од една година. Судот утврдил дека П.К. им кажал на С.О. и Г.Ф., илегални мигранти од Албанија, дека тој може илегално да ги пренесе во Грција. Тие му платиле износ од 270 евра. Тие ја поминале илегално македонско – албанската граница, користеле такси превоз за пат до неколку градови во Македонија, за да конечно пристигнат на автобуската станица во Прилеп. Таму П.К. се договорил со апликантот, кој учествувал во постапката како сведок, да ги транспортира до селото Витолиште, од каде сите мигранти имале намера да ја поминат границата пешки.

10. Судечкиот суд исто така наредил, согласно член 100-а и 418-б од Кривичниот законик од 2004 (види параграф 14 и 15 подолу) одземање на патничкото возило на апликантот, како средство за сторување на предметното кривично дело (“одлука за одземање”). Во релевантниот дел од пресудата се вели:

“Согласно член 100-а (2) и (3) во врска со член 418-б (5) од [Кривичниот закон], судот го одзеде ... од [апликантот] возилото со кое го вршел превозот на [С.О. и Г.Ф.], од причина што [апликантот] можел да знае дека [тие] се мигранти, бидејќи двајцата – сведоците [,] воопшто ништо не зборувале, не носеле никакви алати со кои би работеле како градежни работници или сечачи на дрва, а исто така и временскиот период во попладневните часови кога ги превезувал за Мариово укажува на тоа дека не оделе да работат туку илегално ноќта да ја преминат Македнско - Грчката граница кое пак можел да го знае [апликантот] како долгогодишен такси возач. [Апликантот] исто така наведуда дека едниот од сведоците му бил сомнителен бидејќи бил слаб, што пак значи дека можел да знае дека се мигранти, а не лица кои одат во село Витолиште да работат, а и самиот знаел дека границата помеѓу Македонија и Грција илегално се премпнува кај селата Витолиште, Чаниште и Бешиште.”

11. Апликантот поднел жалба, тврдејќи дека наредбата за одземање не била заснована на факти. Тој не бил осуден како сторител на било какво кривично дело и судечкиот суд немал право да нареди одземање на неговото возило. П.К. кој бил осуден, патувал со возилото како патник. Фактот дека јавниот обвинител се откажал од кривичното гонење против него, претставувал потврда дека тој незнаел дека превезува илегални мигранти. Не биле изведени докази кои го докажуваат спротивното. На крајот, тој никогаш не учествувал во криумчарење на мигранти.

12. На 7 ноември 2007 Апелациониот суд во Битола ја одбил жалбата на апликантот и ја потврдил одлуката за одземање. Релевантниот дел од одлуката гласи вака:

“Точно е дека првостепениот суд, во изреката и образложението на обжалената пресуда за одземање на [патничкото возило], даде причини, се повика на членовите 100-а (2) и (3) в.в. со член 418-б (5) од [Кривичниот законик], што претставува погрешна примена на материјалното право и погрешна примена на Кривичниот законик. Член 100-а од [Кривичниот законик] се однесува на одземање на предмети, а став 3 од истиот член зборува за употребени предмети во извршување на кривично дело. Кога тие се во сопственост на трето лице, тие можат да се одземат само ако третото лице знаело или можело и било должно да знае дека истите се употребуваат или дека таквите предмети ќе се употребат за извршување на кривично дело. Во конкретниот случај нема место за примена на ова правило, затоа што правилото содржано во член 418 -б (5) задолжително налага одземање на предметите и превозните средства употребени за извршување на делото, без оглед чии се, за кој се, од кого се.

При ваква состојба на работите, при неспорно утврден факт дека ова кривично дело е сторено од страна на обвинетиот со патничкото возило на [апликантот], правилно постапил судот што со решението содржано во изреката на пресудата го одзел тоа возило.”

13. На 23 јануари 2008 јавниот обвинител го известил апликантот дека не постојат основи за поднесување на барање за заштита на законитоста.

II. РЕЛЕВАТНО ДОМАШНО ЗАКОНОДАВСТВО

Кривичен законик 2004 (Службен весник бр.19/2004, 30 март 2004)

14. Релевантните одредби од Кривичниот законик гласат како што следи:

“2. Одземање предмети Услови за одземање на предмети Член 100-а

(1) Никој не може да ги задржи или присвои предметите што настанале од извршување на кривичното дело.

(2) Од сторителот на кривичното дело ќе се одземат и предметите што биле наменети или се употребени за извршување на кривичното дело без оглед дали се негова сопственост или сопственост на трето лице ако тоа го бараат интересите на општата безбедност, здравјето на луѓето или причините на моралот.

(3) Предметите што се употребени или биле наменети за извршување на кривичното дело може да се одземат ако постои опасност повторно да бидат употребени за извршување на кривично дело. Нема да се одземат предмети што се во сопственост на трето лице, освен ако тоа знаело или можело и било должно да знае дека се употребени или биле наменети за извршување на кривичното дело.

(4) Судот ќе донесе одлука за одземање на предмети во постапка определена со закон и кога од фактички или правни пречки не е можно водење на кривична постапка спрема сторителот на кривичното дело.

(5) Со примена на оваа мерка не се засега во правото на трети лица за надоместок на штетата од сторителот на кривичното дело. ”

15. Членот 418-б, кој се однесува на кривичното дело криумчарење на мигранти, гласи како што следи:

“Криумчарење на мигранти Член 418-б

...

(5) Предметите и превозните средства употребени за извршување на делото се одземаат. ”

ПРАВО

I. ЧЛЕН 1 ОД ПРОТОКОЛОТ БР. 1 НА КОНВЕНЦИЈАТА

16. Апликантот се жалеше дека неговото патничко возило било одземено и покрај фактот што тој не бил осуден и прогласен за виновен. Тој се повика на членот 6 од Конвенцијата.

17. Владата, во контекст на истакнатиот приговор во однос на допуштеноста на апликацијата, тврдеше дека наводите на апликантот по својата суштина бараат од Судот да одлучи како четврта инстанца, од причина што се однесуваат на примената на домашното законодавство и утврдената фактичка состојба од страна на домашните судови. Од тие причини ваквиот навод е надвор од опсегот на надзорот што го врши Судот.

18. Судот смета дека овој приговор се однесува на квалификацијата на наводот на апликантот. Во врска со ова Судот повторува дека тој самиот е господар на правната квалификација на фактичката состојба на предметот, и дека затоа тој не е врзан со квалификацијата која ја дава апликантот или Владата. Наводот не се квалифицира единствено врз основа на правната основа или изнесените тврдења, туку и врз основа на фактите на кои се заснова истиот (види *Scoppola v. Italy* (no. 2) [GC], бр. 10249/03, § 54, 17 септември 2009; *Şerife Yiğit v. Turkey* [GC], бр. 3976/05, § 52, 2 ноември 2010; *Arsovski v. the Republic of Macedonia*, бр. 30206/06, § 33, 15 јануари 2013; и *Budchenko v. Ukraine*, бр. 38677/06, § 25, 24 април 2014).

19. Судот забележува дека наводот на апликантот во конкретниот случај во суштина се однесува на одземањето на патничкото возило. Затоа тој смета дека истиот треба да се анализира од аспект на членот 1 од Протоколот бр. 1 на Конвенцијата, кој гласи како што следи:

“Секое физичко или правно лице има право на мирно уживање на својот имот. Никој не може да биде лишен од својот имот, освен во јавен интерес и под услови предвидени со закон и со општите принципи на меѓународното право.

Претходните одредби не навлегуваат во правото на државите да донесуваат закони кои ги сметаат за неопходни за регулирање на користењето на имотот согласно општиот интерес или заради сигурно плаќање на данокот, другите придонеси и парични казни.”

A. Допуштеност

20. Владата тврдеше дека апликантот не ги искористил сите правни средства кои му биле на располагање. Осбено, тој пропуштил да покрене парнична постапка за надомест на штета против П.К. согласно член 100-а (5) од Кривичниот законик. Во врска со ова, Владата се

повика на предметот Јусуфоски (*Jusufoski v. the Republic of Macedonia* (dec.), no. 32715/04, 23 август 2009).

21. Апликантот не го коментираше ваквиот навод на Владата.

22. Судот повторува дека правилото на искористување на домашните правни средства од членот 35 од Конвенцијата ги обврзува оние кои сакаат да го изнесат својот случај против државата пред меѓународна судска инстанца, прво да ги искористат правните средства предвидени во националниот правен систем (види *Aksoy v. Turkey*, 18 декември 1996, § 51, Reports 1996-VI). Апликантите се должни да ги искористат само оние домашни правни средства кои се ефикасни и можат да ги обештетат за наводните повреди. Поконкретно, правните средства кои членот 35 § 1 од Конвенцијата бара да се искористат, се оние кои кои се однесуваат на повредите на кои се жали апликантот и кои истовремено се на располагање и се доволни (види *Paksas v. Lithuania* [GC], бр. 34932/04, § 75, ECHR 2011 (извадоци), и *Papadakis v. the Republic of Macedonia*, бр. 50254/07, § 101, 26 февруари 2013).

23. Во конкретниот случај, Судот констатира дека суштината на наводите на апликантот се однесува на одземањето на неговото возило од страна на државните органи, а не на фактот дека тој трпел штета како резултат на постапките на П.К., кој бил осуден за кривично дело криумчарење на мигранти. Во врска со ова, Судот констатира дека апликантот ја обжалил одлуката за одземање на возилото; дека во неговата жалба ги истакнал во суштина истите наводи како и во апликацијата доставена до Судот. Апелациониот суд имал надлежност да ја укине или да ја преиначи одлуката за одземање. Затоа Судот смета дека апликантот искористил разумно правно средство за да ја оспори одлуката за одземање. Во однос на тврдењето на Владата дека апликантот можел да бара надомест на штета од П.К. Судот ќе се осврне во контекст на делот кој се однесува на пропорционалноста на мерката (види параграф 39 подолу).

24. Имајќи го предвид гореизнесеното, Судот смета дека приговорот на Владата за неискористување на правните средства треба да се одбие.

25. Судот понатаму констатира дека апликацијата не е очигледно неоснована во смисла на членот 35 § 3 (а) од Конвенцијата и дека не е недопуштена по ниту еден друг основ. Од овие причини, истата мора да се прогласи за допуштена.

Б. Основаност

1. Поднесоци на странките

26. Апликантот тврдеше дека бил такси возач и дека заработувал за себе и за своето семејството со возилотот кое му е одземено. Тој немал кривично досие. Покрај тоа, не било утврдено дека тој знаел дека лицата кои ги транспортирал биле илегални мигранти. Тој само ја вршел својата работа и не бил должен да бара од патниците да се легитимираат. Начинот на кој бил применет членот 418-б во неговиот случај значело дека треба да се одземе секое средство за јавен сообраќај употребено за транспорт на илегални мигранти. Одземањето на возилото немало за цел заштита на било каков јавен интерес, ниту можело да има за цел спречување на извршувања на нови кривични дела, имајќи предвид дека апликантот не бил осуден.

27. Владата тврдеше дека одземањето на возилото од апликантот било засновано на членот 418-б Кривичниот законик и дека од тие причини било законско. Истото имало за цел да спречи употреба на возилото за извршување на нови кривични дела. Мерката резултирала со контрола на употреба на сопственоста, во однос на што државата ужива широко поле на слободна проценка (широка маргина на уважување). Апликантот имал можност да го изнесе својот случај пред надлежните домашни органи, односно да поднесе жалба против одлуката за одземање. Дополнително, домашните судски одлуки содржеле доволно образложение. Оттука, одземањето на возилото не било непропорционално.

2. Оценка на Судот

(а) Применливо правило

28. Не е спорно меѓу странките дека одземањето на возилотот резултирало со попречување на правото на апликантот на мирно уживање на неговата сопственост. Преостанува да се определи дали мерката потпаѓа под првиот или вториот став на соодветените одредби од Конвенцијата.

29. Судот повторува дека членот 1 од Протоколот бр. 1 опфаќа три правила: првото правило, предвидено во првата реченица на првиот став, е од општ карактер и се однесува на мирното уживање на сопственоста, второто правило, содржано во втората реченица на првиот став, го опфаќа одземањето на сопственоста и предвидува услови за истото; третото правило, изразено во вториот став, препознава дека државите се овластени, меѓудругото, да ја контролираат употребата на сопственоста во согласност со општиот интерес. Второто и третото правило, кои се однесуваат на определени начини на попречување на правото на мирно уживање на сопственоста,

мора да се читаат во светло на општиот принцип предвиден во првото правило (види, меѓудругите, *Hábenczius v. Hungary*, бр. 44473/06, § 27, 21 октомври 2014; *Rummi v. Estonia*, бр. 63362/09, § 101, 15 јануари 2015; и *Veits v. Estonia*, бр. 12951/11, § 69, 15 јануари 2015).

30. Во конкретниот случај, Судот констатираше дека одземањето на возилото на апликантот претставува мерка од траен карактер која опфаќа неспорно, пренос на сопственоста (види, спротивно, *JGK Statyba Ltd and Guseļnikovas v. Lithuania*, по. 3330/12, § 115, 5 ноември 2013; и *Hábenczius*, цитиран погоре, § 28). Владата не тврдеше постоење на било каква можност апликантот да бара враќање на неговото возило (види, спротивно, *C.M. v. France* (одлука), бр. 28078/95, § 1, ECHR 2001-VII). Од овие причини Судот смета дека мерката резултирала со одземање на сопственоста.

(б) Усогласеност со членот 1 од Протоколот бр. 1

31. Како што Судот веќе има истакнато во многу прилики, попречувањето на сопственичките права мора да е предвидено со закон и да цели кон остварување на една или повеќе легитимни цели. Дополнително, мора да постои разумен однос на пропорционалност помеѓу применетите мерки и целите кон кои се стремело. Со други зборови, Судот мора да утврди дали бил постигнат правичен баланс, рамнотежа помеѓу барањата на општиот интерес и интересите на засегнатиот поединец. Потребниот баланс нема да биде обезбеден доколку засегантиот поединец или поединци морале да понесат индивидуален и претеран товар (види *James and Others v. the United Kingdom*, 21 февруари 1986, § 50, Series A бр. 98; *Schirmer v. Poland*, бр. 68880/01, § 35, 21 September 2004; и *Waldemar Nowakowski v. Poland*, бр. 55167/11, § 47, 24 јули 2012).

32. Судот на почетокот констатира дека одземањето на возилото од апликантот се засновало, како што образложил Апелациониот суд (види параграф 12 погоре), на членот 418-б од Кривичниот законик. Затоа одлуката за одземање била предвидена со закон.

33. Покрај тоа, таа се стремела кон остварување на легитимна цел на превенирање на нелегалната миграција и трговија со луѓе (see *Yildirim v. Italy* (dec.), по. 38602/02, ECHR 2003-IV).

34. Што се однесува до балансот помеѓу целта и правата на апликантот, Судот повторува дека, кога се одземаат предмети кои биле употребени спротивно на законот, таквиот баланс зависи од многу фактори, кој го вклучуваат и однесувањето на сопственикот (види *Waldemar Nowakowski*, цитиран погоре, §50).

35. Судот, во однос на ова, прво констатира дека возилото било одземено во контекст на кривична постапка против трето лице, односно П.К., откако јавниот обвинител се откажал од кривичното гонење на апликантот. Обвинителот забележал дека апликантот не бил

свесен дека неговото возило било употребено за транспорт на илегални мигранти. Врз основа на изјавата на јавниот обвинител, истражниот судија ја прекинал истрагата против апликантот (види параграф 8 погоре).

36. Дополнително, апликантот заработувал за живот како таски возач. Тој немал кривично досие. Непостоееле индиции дека неговото возило било претходно употребено за извршување на кривично дело (виви, спротивно, *Air Canada v. the United Kingdom*, cited above, § 41). Ниту пак нешто укажува дека постоеле било какви причини за стравување дека возилото би било употребено за извршување на други кривични дела.

37. Судот особено забележува дека согласно член 418-б од Кривичниот законик одземањето на возилата кои биле користени за пренесување на мигранти е задолжително (види, спротивно, *Waldemar Nowakowski*, цитиран погоре, §51). Со други зборови, оваа одредба предвидува по автоматизам одземање на превозните средства користени за превоз на мигранти (види, *mutatis mutandis*, *Grifhorst v. France*, бр. 28336/02, § 100, 26 февруари 2009), и не дозволува никакви исклучоци. Таа се применува независно од тоа дали превозните средства биле во сопственост на сторителот на делото или во сопственост на трето лице, и во последниот случај, независно од однесувањето на третото лице или неговата поврзаност со делото.

38. Во конкретниот случај, таквото одземање по автоматизам, го лишило апликантот од било каква можност да го аргументира својот предмет и од секаква можност за успех во постапката за одземање. Слично, домашните судови, во такви околности, немале можност за избор, и не биле во можност да го испитаат случајот од аспект на ниту еден од факторите опишани погоре (види параграф 36 и 37).

39. На крајот, Судот констатира дека членот 418-б од Кривичниот законик, на кој се засновала одлуката за одземање, не предвидува можност да се бара надомест на штета како што е предвидено со член 100-а од Кривичниот законик. Владата не понуди било каква илустрација на домашна судска практика која би демонстрирала дека тужбата за надомест на штета од членот 100-а била на располагање, а уште помалку дека била ефикасна, во слични околности како во случајот на апликантот.

40. Во вакви околности, Судот е со став дека одлуката за одземање била непропорционална, бидејќи му намтнала претеран товар на апликантот.

41. Оттука, постои повреда на членот 1 од Протоколот бр. 1 на Конвенцијата.

II. ПРИМЕНА НА ЧЛЕНОТ 41 ОД КОНВЕНЦИЈАТА

42. Членот 41 од Конвенцијата го предвидува дека:

“Ако Судот оцени дека постои повреда на Конвенцијата или на нејзините протоколи, и ако внатрешното право на заинтересираната Висока страна договорничка овозможува само делумно отстранување на последиците на таа повреда, Судот и дава на оштетената страна, доколку е потребно, правично задоволување.”

A. Штета

43. Апликантот бараше износ од 11,000 EUR за надомест на материјалната штета, како износ еднаков на вредноста на возилото, за кој тој тврдеше дека го платил кога го купил возилото. Тој не обезбеди никакви документи во поткрепа на ваквото тврдење, со образложение дека откако му било одземено возилото не поседувал никаква документација во врска со истото. Тој повторно без да обезбеди било кава документација во прилог, тврдеше дека каталошката вредност на возилото во 2013 изнесувала 3,924 EUR. Понатаму тој барање 1,242,000 македонски денари како надомест за изгубената заработувачка како такси возач. Во однос на последниот износ, тој тврдеше дека кога го користел како такси возило, истото му обезбедувало месечна заработувачка во износ од 18,000 денари. Во поддршка, тој приложи потврда за финансиски трансакции на правно лице регистрирано на адресата на апликантот во 2007. Дополнително, тој бараше 250,000 денари, на име надомест на нематеријалната штета претрпена како последица на менталното и физичко страдање предизвикано од загубата на средството со кое заработувал за живот и нарушување на семејните односи како последица на одземањето на возилото.

44. Владата ги спореше ваквите барања за правично обештетување како недокажани.

45. Судот повторува дека принципот во однос на материјалната штета е дека апликантот треба во најголема можна мера да се доведе во состојбата во која би се наоѓал доколку не би се случила констатираната повреда – со други зборови *restitutio in integrum*. Ова може да вклучи надомест на обичната штета (*damnum emergens*) и на штетата, или испуштена корист која се очекува во иднина (*lucrum cessans*). Апликантот треба да покаже дека повредата или наводните повреди предизвикале штета. Тој треба да поднесе релеванта документација за да го докаже, во најголема можна мера, не само постоењето, туку и износот односно вредноста на штетата (види *Milosavljev v. Serbia*, no. 15112/07, § 67, 12 јуни 2012). Судот е исто така свесен за потешкотиите при пресметувањето на изгубената

заработувачка во услови кога истата може да флукуира како последица на разни непредвидливи фактори (види *Dacia S.R.L. v. Moldova* (правично обештетување/just satisfaction), бр. 3052/04, § 47, 24 февруари 2009).

46. Судот забележува дека апликантот навел дека возилото го купил во 2006 за износ од 11,000 EUR. Возилото било одземено во 2007. Судот смета дека враќање на возилото, во состојба во која било кога било одземено, би го довело апликантот во состојбата во која би се наоѓал доколку не била направена констатираната повреда. Како алтернатива, доколку таквото враќање не е можно, Судот смета за соодветно да му досуди на апликантот износ од 10,000 EUR како надомест за претрепената обична штета.

47. Во однос на барањето на апликантот за надомест на изгубената заработувачка, Судот неможе да одлучи врз основа на документите поднесени од страна на апликантот, дали заработувачката на која се повикува апликантот (види параграф 43 погоре) била остварена од неговата работа како такси возач. Од овие причини Судот ја одбива ваквоот барање на апликантот.

48. Од друга страна, Судот смета дека апликантот со сигурност претрпел нематеријална штета која неможе да се надомести само со констатирање на повреда на Конвенцијата. Одлучувајќи врз правична основа, Судот по овој основа му досудува на апликантот износ од 3,000 EUR, зголемен за износот сите даноци кои може да му бидат наплатени.

В. Трошоци

49. Апликантот исто така бараше износ од 7,150 македонски денари за надомест на трошоците направени во текот на постапката пред Судот, односно за надомест на адвокатските трошоци.

50. Владата го спореше ова како недокажано и прекумерно.

51. Согласно праксата на Судот, апликантот има право на надомест на трошоците само во мера во која ќе се покаже дека истите биле реално и неопходно направени и дека се разумни во својот износ (види *Stojkovic v. Republic of Macedonia*, бр. 14818/02, § 55, 8 ноември 2007). Во конкретниот случај, имајќи ги предвид расположливите документи и горенаведените критериуми, Судот смета дека е разумно да досуди износ од 115 EUR за постапката пред Судот.

С. Затезна камата

52. Судот смета за соодветно затезната каматна стапка да се заснова на најниската каматна стапка на Европската централна банка, зголемена за три процентни поени.

ОД ОВИЕ ПРИЧИНИ, СУДОТ, ЕДНОГЛАСНО,

1. *Ја прогласи* апликацијата за допуштена;
2. *Одлучи* дека постои повреда на членот 1 од Протоколот бр.1;
3. *Одлучи*
 - (а) дека државата треба да му го врати на апликантот, во рок од три месеци од денот на кој пресудата станала правосилна во согласност со член 44 § 2 од Конвенцијата, одземеното патничко возило во состојба во која било во времето кога било одземено;
 - (б) дека, во случај доколку таквата реституција не е возможна, државата треба да му исплати на апликантот, во рок од истите три месеци, износ од 10,000 EUR (десет илјади евра), на име надомест на материјална штета;
 - (в) дека во секој случај, државата треба да му ги исплати на апликантот, во рок од истите три месеци, следниве износи:
 - (i) EUR 3,000 (три илјади евра), зголемен за сите даноци кои може да бидат наплатени од апликантот, на име нематеријална штета;
 - (ii) EUR 115 (сто и петнаесет евра), зголемен за сите даноци кои може да бидат наплатени од апликантот, на име трошоци;
 - (г) дека горните износи треба да се конвертираат во националната валута на државата според курсот на денот на исплатата;
 - (г)) дека од истекот на гореспоменатите три месеци до исплатата, треба да се исплати обична камата на споменатиот износ по стапка еднаква на најниската каматна стапка на Европската централна банка, во периодот на доцнење, зголемена за три процентни поени;
4. *Го отрфли* останатиот дел од барањето на апликантот за правично обештетување.

Изготвено на англиски јазик, и објавено во писмена форма на 17 септември 2015, согласно со членот 77 §§ 2 и 3 Деловникот на Судот.

André Wampach
Заменик секретар

AndrásSajó
Претседател